

Kaip protas, taip ir patyrimas neleidžia mums tikėti, kad tautos dora bujo ty ten, kur tikybiniai principai atmetami.
Geo. Washington.

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

KAINA 2 CENTAI
PRICE 2 CENTS

307 W. 30th St.

CHICAGO, ILL., SUBATA, RUGSĖJO (SEPTEMBER) 8 D., 1917 M.

METAI-VOL. II. No. 212

PASIAUBA PETROGRADE

Civiliai gyventojai kraustosi Rusijos gilumon

VYRIAUSYBĖ DAR LAIKOSI SOSTINĖJE

REZIGNUOJA PRANCUZIJOS KABINETAS

RUSAI KRAUSTOSI IS PETROGRADO.

Vyriausybė dar nenusprendžiusi apie sostinę.

Petrogradas, rugs. 8. — Vietos militariniuose rateliuose tvirtinama, kad Petrogradui negrąšias pavojus puolus Rygai. Tačiau vyriausybė iškalno gaminasi, kad kartais vokiečiai išnetytų neužpultų sostinės. Kol kas dar nieko tokio galutinio vyriausybė nenutarė, kaip veikiai ir kokiu būdu turės persikelti Maskvą su visomis valdiškomis įstaigomis.

Laikina vyriausybė Petrogradui nuskirė civilę komisią. Jai davė teises miestą prižiūrėti tvarkos, neįsistatyti susirinkimų, sušaudyti laikraščius, leidimą ir valyti miestą nuo visokių nepageidaujamų vyriausybės elementų.

Bet tarpe fabrikantų ir turčių kilo pasiauba. Jie galvotrukčiais ruošiasi kuoveikiau apleisti sostinę. Nutarta daugelis įstaigų tuojau perkelti Maskvą, Nižnin-Novgorodan ir į kitus miestus. Daugelis turtingesniųjų rusų jau apleido sostinę.

Vyriausybė praneša, kad Rygos užlajoj nepastebėta kol kas jokių vokiečių karės laivų. Rusų karės laivai pasirodę susidurti su priešiniu ir žūt-but susiremti su juo.

Anot laikraščių pranešimo, rusai vis toliau atsime-ta Rygos fronte. Paskui juos visur neatstieidami seka vokiečiai. Dvinskui kol kas nesama pavojaus.

Tie patys laikraščiai, be srovinių partijų skirtumo, šaukia gyventojus pamesti visus kitus reikalus šalin, susivienyti ir bendromis jėgomis gelbėti revoliuciją. Anot laikraščių, vokiečiai grąšia revoliucijai. Nes jei jiems pasisektų užimti vis didesnius Rusijos plotus, jie galėtų Rusijai sugrąžinti monarchiją. Todel kas gyvas šiandien privalo stoti petį ir petį ir kovoti prieš išlaikant priešininką — vokiečius.

Revolucionieriai savo organe sako: "Tegu ateities istorija nuspręstas, kas yra kaltas už dabartinį Rusijos militarinį susmukimą. Dabar ne laikas apie tai diskutuoti. Dabartinis stovis

ZUVĘ NARDANČIŲ LAIVIŲ VEIKIMAS.

Birkenhead, Anglija, rugs. 8. — Vakar žionai kalbėjo Anglijos ministerių pirmininkas Lloyd George. Susirinkusius jis užtikrino, kad vokiečių nardančios laivės nepasiekusios savo tikslo ir jų visos veikimas nuėjus niekais. Tai labai gerai žina ir patys vokiečiai. Tačiau jie vis dar mėgina laimės ieškoti su tomis laivėmis.

Ministerių pirmininkas toliau pažymėjo, kad Rusija nepažūyusi. Rusų karės mašina per žiemą busianti sutaisyta ir jina išnaudo dar smarkiau imianti veikti.

Paskui pasakė, kad Šv. Valstijos šioje karėje atlošiančios žymiausia rolę. Kuomet jos pakilsiančios, tai prieš jas niekas nedrįs atsilaikyti. Šv. Valstijos bendrai su talkininkais priešininką įveiksiančios.

PRANCUZIJA NORI ALZAS-LORRAINOS.

Paryžius, rugs. 8. — Prancuzijos ministerių pirmininkas Ribot, kalbėdamas viešam Prancuzijos mieste pažymėjo, jogei Prancuzija jokiuo būdu negali sutikti taikinties, kol jai nebus sugrąžinta Alzas-Lorraine.

REZIGNUOJA PRANCUZIJOS KABINETAS.

Paryžius, rugs. 8. — Prancuzijos ministerių kabinetas, kurio pirmininku yra Ribot, po specialio posėdžio padavė prezidentui Poincaré rezignaciją.

Prezidentas prašė kabineto atsiimti savo rezignaciją arba palaukti parlamento nusprendimo.

VOKIEČIŲ TAIKINĖ KONFERENCIJA.

Copenhagen, rugs. 8. — Pirm 12 dienos šito mėnesio, kaip pranešama iš Berlyno, tenai įvyksianti taikos reikalais konferencija. Šiton konferencijon nuskirti parlamento nariai.

Reikalauja, kad rusų tauta mestų šalin politiką, ginčus ir visokius kitus naminčius nesutikimus ir bendromis jėgomis stotų prieš priešininką.

IS SUCHOMLINOVO BYLOS.

Petrogradas, rugs. 8. — Teisiasi byla buvusio Rusijos karės ministerio gen. Suchomlinovo ir jo žmonos, kuriėdu kaltinamu šalies išdavystėje.

Kaip žinoma, šiton garšion bylon pašaukta daugelis liudininkų.

Dumos pirmininkas Rodzianko liudijo, jogei dar pirm karės Suchomlinovo veikimas pasirodė intariamas. Duma jau tuomet matė jo kriminalius apsilaidumus kariuomenės organizacijoje. Kuomet gi del stokos amunicijos stovis fronte pradėjo aršėti, Suchomlinov išpradžių nudavė, jogei jam tas reikalas neva rūpūs. Bet neužilgo jis visomis jėgomis pradėjo priešintis dumos pastangoms, kad sutvarkyti kariuomenėje santykius. Taisai jo pasipriešinimas pagaliau viešai paaiškėjo, kuomet vokiečiai rusų armijas įveikė ir įsibriovė į Rusijos provincijas. Tai įvyko nesant amunicijos.

"Paskui teko man aplanakyti Galiciją — kalbėjo Rodzianko. — Tenai pasibaistinus daiktus pamaciau. Ir už totai, kas atsakomybė krinta ne ant ko kito, kaip tik ant Suchomlinovo."

Gen. Savič, karės samatų ekspertas, irgi panašiai liudijo. Pažymėjo dar, kad Suchomlinov nieko neveikė prieš ginklų ir amunicijos trukumą.

Prof. P. Miliukov, buvęs užsienių reikalų ministeris, pasakė, kad Suchomlinov kaip pirm karės, taip karės metu sužiniai apgadinėję rusų tautą tvirtindamas, kad kariuomenė esanti kuogeriausiam stovyje.

Trečiosios dumos prezidentas Gučkov kalbėjo, jogei Rusija karėn buvo visiškai nepasiruošusi ir už tai atsako Suchomlinov.

Malcevo amunicijos dirbtuvės direktorius Slaboševič liudijo, kad spalio mėn. 1914 m., kuomet abelnai visur pradėta kalbėti apie amunicijos stoką karės frontuose, dirbtuvės užveizda apsilankę artilerijos departamente karės ministerijoje ir pasiulė pristatyti vyriausybei šovinių ir šrapnelių. Tačiau jam ten pasakytą, kad kariuomenei amunicija nereikalinga.

Panašiai liudijo ir kitos šovinių dirbtuvės užveizda Brustorn. Kuomet jis nuėjo karės ministerijon su pasiulijimu, jam atsakytą: "Rusų kariuomenė nieko nereikalinga. Musų organizacija kuopuikliausia."

Gen. Batog išpažino, kad Suchomlinov savo intekme saugojo kaip oficerius, taip ir civilius, katrie buvo intariami prielankavime vokiečiams.

NORI KONFISKUOTI NEUTRALIŲ ŠALIŲ LAIVUS.

Washington, rugs. 8. — Valdiškuose rateliuose aptariami planai konfiskuoti visus neutralių šalių laivus, kokie randasi amerikoniškuose uostuose.

Dabartiniais laikais tų laivų yra 400,000 tonų intilpimo. Tų laivų didžiūma prieguli Olandijoje. Kiti gi Skandinavijoje.

Tokio nepaprasto žingsnio svarbiausia priežastimi yra laivų stoka Šv. Valstijoms. Be to, tarptautiniai įstatymai, prisiėjęs reikalui, leidžia kariuomenės šaliai paimti neutralių šalių laivus, gi po karės juos sugrąžinti arba atlyginti.

JAPONIJA PAGELBĖS RUMUNIJAI.

Washington, rugs. 8. — Dabartiniais laikais, kuomet Rusijos, Prancuzijos ir kitų šalių likimas, galima sakyti, yra atsiduręs Suvienytų Valstijų ir Japonijos rankose, aną dieną pastarųjų šalių atstovai atlaikė labai svarbią konferenciją, kurioje aptarta dabartinis karės stovis.

Konferencija sumanė Šv. Valstijos. Šitas konferencijoje atstovavo valstybės sekretorius Lansing, gi Japoniją baronas Ishii.

Konferencijos pasekmės nežinomos. Bet pilnai numanoma, jogei buvo apkalbama dabartinis Rusijos stovis.

Karės rateliuose kalbama, kad Japonija Rusijai pagelbėsianti ne tik medžiagiskai, bet ir kareiviais. Gi S. Valstijos veiksiančios vakariniam fronte.

Kiek žinoma, ligšiol Japonija yra kaip ir nieko neprišidėjusi prie pagelbėjimo talkininkams.

NAUJAS POPEŽIAUS DELEGATAS.

Washington, rugs. 8. — Tš Rymo čia gauta žinia, kad popežius, sakoma, paskirsias naują savo delegatą į Šv. Valstijas vietoj dabartinio antvyskupio Bonzano, kurs kažkodel busias atšauktas.

Naujas delegatas, sakoma, su savimi atgabensias prez. Wilsonui ir naują taikos pasiulijimą, kad tuo būdu apsieiti be Anglijos tarpininkystės.

Kaip žinoma, popežius pirmąjį savo pakvietimą taikinties Šv. Valstijoms buvo prisiuntęs per Angliją.

slaptus karės sumanymus. Visokie slapti karės parėdymai be jokios tvarkos buvo mėtomi Suchomlinovo namuose. Tuos parėdymus bile kam buvo galima paglemžti arba nušikopijuoti.

NARDANČIOS LAIVĖS UŽPUOLĖ 22 PREKYBOS LAIVU.

New York, rugs. 8. — Vietos dienraštis "Tribune" praneša:

I vieną Atlantiko uostą atkeliauo keturių prekybos laivų oficeriai ir jurininkai. Jie pasakoja, kaip 7 vokiečių nardančios laivės Atlantiko vandenyne užpuolusios 22 talkininkų laivų, plaukiančių iš Anglijos pakraščiu į Šv. Valstijas. Keturi tų prekybos laivų nuskandinti. Tačiau kovos metu nuskandinta ir trys nardančios laivės.

Tasai mušis skaitomas didžiausiu šioje karėje tarp prekybos laivų ir nardančių laivų. Ir tie visi, katrie tam mušy dalyvavo, su atsidėjimu tvirtina, kad ateityje vokiečiai jau negreit pasikesinsį panašion kovon.

Susirėmimas įvykęs rugpjūčio 15 d. už 30 mylių nuo Airijos pakraščiu. Pirm to prieš kelias dienas 22 prekybos laivų iš kelių D. Britanijos uostų suplaukė vienan Airijos uostan, iš kur visi bendrai pasileido plaukti į Ameriką. Priešakyje plaukė didžiausias laivas. Paskui jį kas pūsmylis plaukė kiti visi laivai.

Oras buvo gražus ir jūrė gana ramios. Visi laivai be jokio trukdėsio taip nuplaukė apie 30 mylių Atlantiko gilumon, niekur nieko intariamo nepamatytą.

Staiga šale didžiulio laivo iškilo iš vandens du periskopu ir nardančios laivės, nieko nelaukus, paleido po dvi torpedi. Viena tų torpedų pakliudė vieną prekybos laivą ir šitam suardė visą užpakalinę dalį. Laivas į pusvalandį nuskendo.

Šita torpeda pakliudė didžiulį laivą. Ir šitas už valandos nuėjo jurių dugnan. Tuo pačiu žygiu kitu du paskui plaukiančių laivų ėmė šaudyti ir nardančios laivės. Vienas šoviny su-truškino vieną periskopą ir laivė po šito nugarmėjo jurių dugnan.

Kiek palaukus išilgai plaukiančių laivų iš vandens išnėrė kitos penkios nardančios laivės ir kiekvienai jų paleido torpedas. Kuoveikias pasukta i jas laivų armotos. Vienai nardančiai laivei pataikyta ir ta, regis, nugarmėjo jurių dugnan. Tačiau jį visų paleistos torpedos muskandino dar du prekybos laivų.

Sulyg jurininkų tvirtinimų, paskiau armotų šoviny pataikęs dar vienon nardančion laivėn ir ta nugarmėjusi savais keliais.

Nors tasai nardančių laivų užpuolimas buvo staigus, tačiau tos visos flotilės komendantai labai šaltai ir sumaniai mokėjo ginties prieš užpuolikus.

Mušio metu bevieliu telegrafu pašaukta pagelba. Ne užilgo atplaukė Anglijos

Vokiečiai bombardavo S. V. ligonines

3 ŽMONĖS UŽMUŠTA, 17 SUŽEISTA

Londonas, rugs. 8. — Vakar iš karės laukų Prancuzijoje gauta žinia, kad vokiečių lakunai bombardavo Šv. Valstijų ligonines, atsirandančias šale vieno Prancuzijos miesto, karės laukuose.

Subombarduotas ligonines turi užmėg amerikoniško Raudonojo Kryžiaus draugijos St. Louis ir Harvard skyriai, kurie po karės paskelbimo Vokietijai pirmieji nuyko karės laukan darbuoties sužeistųjų kareivų tarpe, juos siaugoti ir gydyti. Harvardo skyrius labai iakentėjęs.

Anot gautų žinių, paminis bombomis nužudyta: Vienas amerikoniškas oficeris iš mediklio korpuso. Kitu du, regis, angli.

Sužeista:

Tris amerikoniški oficio-

riai iš mediklio korpuso. Šiaip trys kiti amerikoniai ir

Devyni kitų tautų žmonės.

Iš to matosi, kad vokiečiai nepataisomi. Jie mėto bombas, kur jiems pasitaikė proga, nors tarptautiniais įstatymais yra aštriai užginta apšaudyti arba iš oro bombarduoti ligonines. Vokiečiams toksai darbas nepirmiena. Nuo jų galima tikėtis dar ko aršesnio ir baisesnio.

Toksai vokiečių pasieligimas tuo labiau prailgina dabartinę karę. Kiekviena kariaujanti šalis už tokius darbus ieško atkeršijimo ir nori, kad Vokietija visiškai būtų nuterota. Nes, rasi, tik tuomet jina paliktų pasauliui nepavojinga ir nekenksminga.

VOKIEČIAI GERINASI PRIE RUMUNŲ.

Petrogradas, rugs. 8. — Buvęs vyriausias rusų armijų vadas gen. Aleksiejev praneša, kad vokiečiai Rumunijos fronte laikinai apsisistoję veikti, nes jie ėmė teirianties, ar nebutų galima savo pusėn patraukti Rumunijos. Jie pasiulė rumunams susitaikinti su centralėmis valstybėmis ir ienti bendrai veikti prieš Rusiją.

Žinoma, rumunai su paniekinimu atmetė tokį pasiulijimą. Tatai, gen. Aleksiejev perspėja rusų tautą, kad jina iškalno būtų pasi-ruošusi sutikti naujus smukčius. Nes kuomet vokiečiams nepasisekė savo intrigomis supainioti rumunų, jie briansis pirmyn, norėdami tuo būdu atkeršyti kaip rumunams, taip rusams.

Gen. Aleksiejev pažymėjo, kad Rusijos nuo vokiečių išgelbėti negali niekas kitas, kaip tik stipri jos kariuomenė.

KAIZERIS KALBA APIE PERGALE.

Amsterdam, rugs. 8. — Lubecko pirkliai pasveikino kaizerį su Rygos paėmimu. Kaizeris į pasveikinimą atsakydamas pažymėjo, kad Rygos puolimas reiškia Vokietijos pergalę šioje karėje.

karės laivai ir visus likusius prekybos laivus nulydėjo atgal į Airijos uostą.

Praėjus 30 valandų visi laivai išnaudo pasileido plaukti į Ameriką. Bet šiuo kartu kiekvienas jų nuplaukė atskirai, parinktinuoju sau keliu.

ALZAS-LORRAINE BULSIANTI MONARCHIJA.

Berlynas, rugs. 8. — "Vossische Zeitung" rašo, kad kuomet šito mėnesio pabaigoje susirinksis parlamentas, jisai aptarsias vyriausybės pasiūlymą Alzas-Lorraine pakeisti monarchija, priklausančia Vokietijos federativei sąjungai.

Washington, rugs. 8. — Prez. Wilsonas uždraudė aukso ir sidabro išvežimą iš Šv. Valstijų į neutralės šalies be vyriausybės žinios.

Washington, rugs. 8. — New Yorko uosto mutų rinkimo viršininkas Malone atsisistatydino. Tai esąs protestas, kam prezidentas leidžias Washington areštuoti tuos būdu atkeršyti kaip rumunams, taip rusams.

Petrogradas, rugs. 8. — Laikina vyriausybė pasiuntė 3 savo igaliotinius Tobolskan prižiūrėti buvusio caro, kad jis ten nedarytų kokių nors suokalbių.

Udine, rugs. 8. — Šito užpuolimo metų italai paėmė nelaisvėn apie 30,000 austrų.

Hoboken, N. J., rugs. 8. — Vietos viešose mokyklose panaikinta vokiečių kalbos pamokos.

ORAS.

Rugsėjo 8, 1917 m.

Chicago ir apylinkės. — Šiandien nepastovus oras: rytoj išdalies debesuota: šalta.

Temperatūra vakar augščiausia 62, žemiausia 58 laipsniai.

"DRAUGAS"
Lietuvių Katalikų Biuletenis
Bina kasdienę laiką ir nedidelę
mėmą.
Prenumeratos kainos:
Chicagoje metams \$4.00
6 mėnesiams \$2.50
3 mėnesiams \$1.50
Kitose A. V. miestuose metams \$4.50
6 mėnesiams \$2.75
3 mėnesiams \$1.60
Ketvergo laida \$2.00
Perkant atskiras numerėlas visur
po 10c.
Prenumerata mokama tikais. Laik-
kas skaitosi nuo užrašymo dienų
nuo Naujų Metų. Norint perma-
nyti adresą, visada reikia prisiųsti ir
seną adresą. Pinigai geriausia siu-
sti "Money Order" arba įdėdami pinigų
į registruotą laišką.
Redakcijai prisiųdant raštus ir
korespondencijas negražinami, jei
autorius, atsiųsdamas toki raštą, ne-
pažymi ir neindėdamas koresponden-
cinio užrašymo. Visokias reikalias kre-
piančias adresuokite:
DRAUGAS PUBLISHING CO., INC.,
1800 W. 46th street, Chicago, Illinois
Tel. McKinley 6114.

"DRAUGAS"
Lithuanian Daily Friend
Published daily except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., INC.,
1800 W. 46th street, Chicago, Illinois.
Tel. McKinley 6114. Established 1903
Terms of Subscription: In Chicago
by mail or carrier per year \$4.00
Outside Chicago by mail \$4.50
Thursday edition \$2.00. All News
Standards 10c a copy. Advertising rates
on application.

MISTO OFISAS
(Down Town office)
228 Reapier Block
82 W. WASHINGTON ST.

**NETEISINGOS
PASKALOS.**

**IS Dienos
Dienon**

**NETEISINGOS
PASKALOS.**

Paskutiniame numeryje
"Lietuvos" rašoma, kad
"Draugo" redaktorių kun.
Pr. Bučys pasitraukia
nuo redagavimo ir jo vietą
užimsias buvęs "Darbinin-
ko" redaktorių kun. F. Ke-
mėšis. Girdi, taip nutarta
padaryti laike kunigų susi-
važiavimo Niagara Falls
mieste.

Apie prof. kun. Bučio ta-
riamąjį rezignavimą, iš
"Draugo" iš kažin kur su-
žinojęs praneša ir "Keleivis".

Benabėjo, užgirdę "Lietu-
tos" ir "Keleivio" paska-
lus ir kiti mūsų laikraščiai
pasiskubins tą patį pa-
kartoti. Tuo tarpu, tai
tik prasmūnimas. Kun.
prof. Bučys kaip buvo, taip
ir pasilieka "Draugo" re-
daktorių, nors šioje va-
landoje sveikatos sutvirtini
mo delei randasi Sheboyga-
ne.

Kad kun. Kemėšis atva-
žiuoja Chicago, tai tiesa,
bet jis atvažiuoja ne dien-
štį "Draugą" redaguoti, bet
Šv. Jurgio parapijų kun-
gauti.

LENKAI BAIŠIAI NE- PASIGANEDINĖ.

Iš Copenhageno praneša-
ma, kad Varšvos lenkai
begalo susirupinę Lietuvos
likimu. Sakoma, kad jie
mušę telegramą net pačiam
Vokietijos kaizeriui pra-
šydami jo, idant jis Lietuvą
prijungtų prie neprigulmin-
gosios rusų Lenkijos.

Vyriausioji Vokietijos
parlamento komisija suti-
kusi su vyriausybės mu-
spreadimu, kad Lietuva ir
Kursas turėtų atskirą ad-
ministraciją, t. y. kad tos
šalis nebūtų sujungtos su
Lenkija.

Liberalų "Tageblatt" ra-
šydamas apie dabartinę
stovį vokiečių užimtos
kraštuose, sako, kad Lietu-
vos ir Kuršo gyventojai pri-
valo pripažinti vokiečių val-
dymą, nes tai reiškia, kad
Vokietija tas šalis nori iš-

vaduoti iš po rusų jungo.

"Lokal Anzeiger," kurs
kartais išreiškia pačios vy-
riausybės pažiūras, sako,
kad Lietuvai ir Kuršiui bus
duota autonomija ir tos ša-
lės paliks Vokietijos globo-
je. Gi į lenkų norus atsa-
ko:

"Vokietija nepradėjo ši-
tos karės, kad sutverti len-
kams valstiją nuo jurių lig
jurių. Vokietija visupir-
mu privalo rūpintis nuo-
saviais reikalais, kad geriau
apsidrausti rytuose."

Toks vokiečių pasistaty-
mas, tai tikras peilis len-
kams, kurie įpratę lenkiš-
kais kraštais vadinti ne tik
Lietuvą ir Kuršą, bet dar
Ukrainą.

Tiek to su jais. Tai jų
tokia liga. Bet mums
svarbu tas, kad vokiečiai
vis dažniau ir rimčiau rūpi-
nasi apie Lietuvos ateitį.
Nejaugi Lietuva po karės
turs pasilikti Vokietijos
globoje?

KAS KALTAS UŽ RUMU- NIJOS PUOLIMĄ.

Nesenai gauta žinios, kad
Rumunijos karalius su savo
šeimyna ir vyriausybė ape-
leido Rumunijos miestą
Jassy ir su visais valdiškais
archivais iškeliavo Rusijon.
Nebuvo pasakyta telegra-
mose, ar jie iškeliavo į O-
desą, ar kur į Jekaterinos-
lavą ar Kievą.

Tokios žinios, suprantama,
neveltui skelbiamos.
Reikia, kad vokiečiai
tikisi pamušti paskuti-
nį Rumunijos sklypą ir tą
šalį pastatyti Serbijos, Bel-
gijos, Lietuvos ir kitų liki-
mo eilėje.

Šiandie nereikia nei sa-
kyti, kad Rumunija labai
gailisi, jei pirm laiko įsivė-
lė šiton baidison karėn ir
taip daug bereikalo nuken-
tėjo. Rumunija neperma-
tė Rusijos biurokratinės vy-
riausybės klatingumo.

Rumuniją karėn intraukė
buvusioji rusų caro vyriau-
sybė, kurios priešakyj tuo-
met stovėjo didis Vokietijos
šalininkas Šturmeris, aną
dieną miręs Petropavlovsko
tvirtovės kalėjime.

Rumunijos karalius Fer-
dinandas su savo vyriausy-
be protestavo, kad kariauti
prieš vokiečius nesąs atsa-
kantis laikas, kad nesą ap-
galvotą kas reik pradėti su
valomais nuo laukų javais,
kad nesą apdrausti žibalo
versnių plotai, katrie veis-
niai gali patekti priešin-
kui. Be to pati Rumunijos
kariuomenė nebuvo tinka-
mai pagaminta. Neturėjo
ganėtinai skaitliaus armotų,
neturėjo pakankamai amu-
nicijos.

Tečiau Šturmeris griestai
pareikalavo, kad arba Ru-
munija tegu tuojaus pas-
kelbia karę Austrijai, taigi
ir Vokietijai, arba Rusija
Rumuniją užpuls.

Šito pagrasinimo pasek-
mes šiandie visi žinome. Ru-
munijos privertimas stoti
karėn reiškia ne kitką, kaip
tik Šturmerio sėbravimas
su vokiečiais. Šturmeris
norėjo Rumunijos pragaiš-
ties ir savo tikslą atsiekė.

BUS ŠUNELIŲ MOBILI- ZACIJA.

Gal kas pamanyt, kad tai
koks pasityčiojimas iš vy-
riausybės ar kitko, jei čia
kalbama apie šunų mobili-
zaciją. Tačiau čia nėra
nieko panašaus.

Iš Washingtono aną die-
ną pranešta, kad kas negali
eiti karėn, tasai karės rei-
kalui pasitarnaus nors tuo,
jei Prancūzijon pasiųs savo
šunį.

Senatorius Brady iš Ida-
ho indavė kongresui bilių,
kad vyriausybė sumobili-
zuotų tukstantį šunų ir ši-
tuos podraug su kariuome-
ne pasiųstų į Prancūziją.

Sulyg minėto biliaus šu-
nų lavinimas karės tarny-
boje turi but atliktas spe-
cialėse stovyklose šioj šalyj.
Išlavinti ir pasiųsti į Pran-
cūziją turėtų stūgti tik
daug sau tinkamo užsiėmi-
mo. Jie saugos kareivių
stovyklas, patroliuos aplink
apkasus, mušių laukuose
pagelbės surasti sužeistuos-
sius.

Tukstančiai šunų iš Alas-
kos jau senai veikia Pran-
cūzijos ir Italijos frontuose.

Senatorius Brady tvirti-
na, kad visos kariaujančios
šalis turi 12 tukstančių iš-
lavintų šunų. Šie šunys ka-
reiviams atlieka didelį pa-
tarnavimą. Jie suranda
sužeistuosius kareivius,
kad ir tamsiausioj naktij.
Jie lengvai atskiria saviš-
kius kareivius nuo prieš-
ininko. Jie begalo paklus-
nūs ir ištikimi. Tuo tar-
pu jų užlaikymas mažai at-
seina.

Sakoma, kad karės sekre-
torius Baker sutinkąs su
tuo senatoriaus Brady su-
manymu.

Dabartinės karės prailgi-
nimo nori ne tiktai Anglija,
kuriai, posenovei norisi val-
dovauti jurėse, bet ir "Tė-
vynė," laisvamaniškojo Su-
sivienijimo organas. "Tė-
vynė" kuoaistrusiais žo-
džiais pasiepia Šventojo Tė-
vo pakvietimą kariaujan-
čias šalis taikinties. Juk
ko geresnio negalima nei
laukti nuo laisvamanių.

Chicago majoro Thomp-
sono šmeižimai kai-kuriems
laikraščiams neišeis geran.
Visas reikalas atsiduria tel-
sman. Majoras tvirtina,
kad jis nėra joks vokiečių
šalininkas, kaip tai laikraš-
čiai jį piešia.

Neveltui laisvamaniai su-
rinktas Amerikoje aukas
nori pasiųsti ne į badaujan-
čią Lietuvą, bet tiesiog į
Petrogradą. Juk Petrogra-
de emė "veikti" jų atstovas
Dr. J. Šliupas.

Truputį švelnėja mūsų
socialistų laikraščiai su sa-
vo užsipuldinėjimais ir kur-
stymais prieš vyriausybę.
Turbūt pagaliau suprato,
kad ir visokia laisvė turi
savo ribas.

Remkime Savo "Biznierių."

Pramonė ir prekyba šiais laikais yra stipriausis pamatas
išlaikinio žmonių gerbuviu, nes tie du dalyku berods dau-
giausiai atneša visuomenei turto.

Juo didesnis skaičius fabrikų, dirbtuvių ir prekybos in-
staigų, juo daugiau atsiranda išgalių turtingiau ir patogiau
gyventi.

Užtat tose šalyse, kur pramonija ir prekyba gerai išsipla-
tinę, žmonės dažniausiai būna ir labiau apšviesti, ir gražesnius
rubus dėvi, ir geriau valgo, ir daugiau pinigų turi.

Juk kodėl tiek daug lietuvių išvažiavo Amerikon ir į ki-
tus kraštus?

Aišku, mes važiuojame Amerikon todėl, kad Lietuvoj nėra
pramonės, nėra fabrikų ir tokiuo būdu kas nenori būti ant
ukės, tam nėra kur užsidirbti pinigų. Prekyba taipogi labai
menkutė mūsų tėvynėje, bet ir ta žydų nuguose.

Taigi, kad Lietuvoje visiems lygiai gerai būtų gyventi,
butinai reikia pagerinti ekonomišką jos būitį, BUTINAI REI-
KIA LIETUVIAMS VISOMIS KETURIOMIS KIBTI PRIE
PRAMONĖS IR PREKYBOS.

Kol mes šalinisime nuo didžiai pelningos pramonės ir
nemažiau pelningos prekybos, tol Lietuva bus neturtinga, tol
mes patys skursime, o svetimiems tuo pačiu laiku krausime
milijonus.

Nors jau Lietuvoje prieš karę vikresni mūsų žmonės po
truputį pradėjo kibti į prekybą, bet dar labai mažai tokių
"drauolių" atsiradavo. Be apsirikimo galima pasakyti, kad
atvažiavę Amerikon lietuviai pralenkė tame žvilgsnyj
europiečius brolius.

Šiaip ar taip bet vis gi tarp čionykščių lietuvių lengvai ga-
lima pastebėti aiškų norą prie "biznio."

Tik žiūrėk: padirbėja metus-kitus mūsų žmogutis, taupiai,
protingai gyvena ir susikrovęs kelis šimtus dolerių jau rūpi-
nasi nusipirkti ar tai krautuve, ar tai barzdaskutyklą, ar kitą
kokį "biznį," kad lengviau pragyventų ir daugiau uždirbtų.

Užtat, nors nedaug, bet jau turime čia ir savų "gro-
sėrnių," ir savų "bučėrnių," ir savų rubų krautuvių, ir savų
barzdaskutyklių, ir t.t.

Kai kurie mūsų "biznierių" pasirodo yra gana vikrūs,
sumanūs ir meilūs žmonės ir todėl jiems "biznis" sekasi labai
gerai, turtas auga greit.

Daugelis lietuviškų krautuvių vedamos visiškai kaip pri-
dėra: švaru, gera tvarka, geros prekės, mandagus patarnavi-
mas, greit ir sąžiningai atlieka visus užsakymus ir t.t.

Tokie apsiereikimai tik džiugina susipratusių lietuvių šir-
dį, nes pramonė ir prekyba labai reikalingas dalykas musieš-
visuomenei ir lig šiol daugiausiai to mums stigdavo.

Bet mes dar daugiau turėtum savo "biznierių" ir apskri-
tai turtingesnių lietuvių, jeigu labiau juos remtumėm.

Niekas negali užginti, kad dabar mes oi menkškai re-
miam savo krautuves, savo siuvėjus, savo laikrodininkus ir
kitus gerus "biznierių." Japonai, vokiečiai, airiai, čekai ir
daugelis kitų svetimtųjų kur kas labiau remia savuosius, ne-
gu mes, lietuviai.

Kol dar musieškiai nemoka angliškai kalbėti, tai dar eina
pas savuosius, bet pramokę angliškos kalbos daugelis lietuvių
jau kratosi nuo savų ir didiną kišenias svetimos tautos
žmonėms.

Tai yra labai liudnas ir labai kenksmingas apsiereikimas
mūsų gyvenime.

Taip peiktinai elgiasi daugelis lietuvių DELEI STOKOS
SUSIPRATIMO, DELEI APSILEIDIMO IR DELEI PA-
VYDUMO.

Ypač daug savų remimo reikalui kenkia pavydumas.

Nors nemėla rašyti, kad lietuviai yra gan pavydus žmo-
nės, bet tai tikra tiesa. Didžiai smerktinas lietuviškas pavydu-
mas apsiereikia netik savų pramonės ir prekybos instaugų re-
mime, bet ir mūsų politiškame gyvenime, ir partijų santy-
kiuose ir t.t.

Pavydumas šauna į kitą, bet užgauna pats save — sako
patarlė.

Taip ir yra. Juk jokios naudos iš negarbingų pavyduolių
pasielgimo mes neturime, o blėdis labai didelė.

Jeigu mes neremiamė savųjų, tai kenkiame pelningos pra-
monijos ir prekybos išsiplėtojimui tarp musieškių. Taip elgda-
mies mes PATYS UBAGINAME SAVE, O SVETIMTAU-
ČIAMS KRAUNAME DIDELIUS TURTUS.

Juo labiau bus remiami mūsų pramonininkai prekybi-
ninkai, juo didesnis lietuvių skaičius kibs prie to pelningo
ir reikalingo užsiėmimo ir tokiuo būdu lietuvių tautos tur-
tingumas kur kas greičiau didės.

700 tukstančių lietuvių išeivių Amerikoje tiek metų
bedirbdami kasyklose, fabrikuose ir kitose vietose jau ne
vieną svetimtautį padarė milijoneriumi, o patys kaip skur-
do, taip ir skursta. Taigi, ar gi verta pavydėti saviesiems
turto, ar gi blogai bus, kad Lietuvą taps turtinga.

Mes nesakome, kad reikia remti suktos sąžinės lietu-
vių "biznierių," kurie prisilaiko taisyklės: neapgausi —
neparduosi — negyvesni.

Taipogi, mes nepatariame remti nei tokių, kurių "biz-
nio" vietos virto ištirkimo lizdu, kur renkasi "pasikalbė-
ti" įvairūs "bomeliai," morališkai sukirmiję laisvamane-
liai ir jiems panašūs sutvėrimai.

Pirmų pirmaisiai visiems savo prieteliams patariame
remti gražiai gyvenančius, neistautejusius "biznierių," ku-
rie dalyvauja katalikiškose lietuvių draugijose, priguli prie
parapijų, duoda ankų viešiesiems reikalams, skaito geras lai-
kraščius ir garsindamies juose prisideda prie palaikymo
naudingos spaudos. Tokie žmonės labiausiai yra verti pa-

remimo ir kas šalinasi nuo jų, tas papildoma tautišką nuo-
dėmę.

Be to, mes nenorime, kad akiai būtų remiamas ir kiek-
vienas saviškės visuomenės biznierių. Pavyzdžiui, jeigu pas
musieškį prekės yra brangesnės arba blogesnės negu pas
svetimtautį, tai neišmintinga būtų jas pirkti atsižvelgiant
vien tik į tai, kad pardavėjas yra lietuvis. Taip elgdamies
mes ir patys sau darysime skriaudą ir dar labiau tvirkinsi-
me savo "biznierių." Jeigu svetimtaučiai gali turėti gerų
prekių už tam tikrą kainą, tai ir susieškiai privalo gauti.

"Draugas" trokšta Lietuvai netik dvasiškų, bet ir ma-
teriališkų turtų, o kadangi pramonė ir prekyba daugiausiai
suteikia šiais laikais žmonėms turto, tai mes tik džiaugia-
mies iš tų dorų lietuvių, kurie kimba prie "biznio" ir nuo-
širdžiai patariame protingai remti juos.

Mes esame svetimoje šalyj, mums nuobodu, mums grė-
sia pavojus pražūti svetimtųjų banguose, todėl, kad nu-
siraminti, kad išsigelbėti nuo ištautėjimo ir, kad tapti tur-
tingesniais LAIKYKIMIES KRUVOJE, gyvenkime kaip
galima sutartingiau, remkime savo parapijas, mokyklas,
draugijas, laikraščius, daktarus, advokatus, krautuves siu-
vėjus, kurpius, barzdaskučius, laikrodininkus, "real estate"
biznierių ir t.t.

Jeigu nesilaikysime kruvoje, jeigu pavydysime sa-
viems pasisekimo, tai kaip buvome taip ir pasiūksime pli-
kiais, o tuo pačiu laiku patys sunkiai dirbdami didinsime
kišenių tik svetimtųjų.

Nesusipratėliai, apsilėidėliai, pavyduoliai geros ateities
negali tikėtis.

Tokiems žmonėms gerbuviu duris uždarytos — ir jei-
gu jie visuomet tokiais bus, tai greičiu greičiausia visiškai
suskurs.

Atkreipkime į tai rimtą dėmą.

"AIDOBLISTŲ" (I. W. W.) BĖDOS.

Užvakar, Chicago policija su valdžios slaptais agen-
tais padarė didžiausią kratą
Chicagoje aidoblistų lizduose.
Sudrebėjo visų jų kin-
kos, kada pamatė jų spaus-
tuves ir ofisus apsuptus po-
licija ir slaptais agentais.

Valdžios agentai tvirtina,
kad tai buvus-tikra rugpjū-
tė, nes be I. W. W. galvų
areštavimo, konfiskavo ir
kelioliką tonų visokių prieš-
valdžių ir prieš karę litera-
tūros, keliose kalbose, ir
daugybę rankraščių.

Tas medžiojimas prasi-
dėjo 5 rugpjūčio, 2 val. po
pietų. Jis buvo taip sutai-
sytas, kad vieną beveik va-
landą ar kiek vėliau atsibu-
vo visuose Stv. Valstijų di-
desniuose miestuose.

Iš pranešimo laikraščių
matyti, kad kituose miestuo-
se kratos padarytos ir kon-
fiskuota šie dalykai:

Pittsburgh'e — Konfis-
kuota visi IWW. dokumen-
tai ir literatura.

Lincoln, Neb. — Doku-
mentai ir trys areštavimai.

Detroit'e — Iškreista visi
ofisai ir keliolika asmenų
areštuota.

San Francisco — Penkios
IWW. susirinkimų vietos
iškreista.

Salt Lake City — Namai
IWW. lyderių iškreista ir
2,000 paveikslų Frank Litt-
le paimta.

Superior, Wis. — Laida
finų laikraščio Tyomis su-
konfiskuota ir keli IWW
nariai areštuoti.

Minneapolis — Raštinės,
kreista, paimta knygos, lai-
kraščiai ir pinigai.

Duluth — Raštinės finų
laikraščio ir IWW. konfis-
kuota.

Milwaukee — Raštinės iš-
kreista.

Los Angeles — Raštinės
kreista ir visoki raštai kon-
fiskuota.

Seattle — Raštinės kre-
sta ir spaustuvės sukonfis-
kuota.

Tas pats buvo ir daug ki-
tuose miestuose.

VERGUJOS
dienes jau
praėjo. Bet
vis dar tarpe mus
yra daug vergų,
kurie yra atstu-
mami nuo savo darbo beširdės
verg-mistrės-LIGOS.
Yra labai lengva išvengti ma-
žų kliūčių išaugant į didelę,
jeigu umai atidant ant atkrei-
pimą. Ir tas yra jūsų pareiga
link paties save ir savo šei-
mynos tai vis atlikti.
Nuo skaudėjimo pilvo ir žar-
ny, kaip plovimas skaudžian-
čios gerklės intraukimui ir save
apmąstymui dusulio, nuo gal-
vos ir ausų skaudėjimo; ect.

SOROL
apsireiškia esąs iš geriausių na-
minių gyduolių, esančių ant
pardavimo — šie už bankute.
Nuo Reumatizmo, Padargos, Neuriti-
gijos, Pevsčių, Apštimos, Dantų
Skandėjimo, Dieglių ir Skandėjimo Kru-
tinėje, taip ir nuo visokių kitų ruma-
tinių ligų, naudoti.

PAIN-EXPELLER,
kaipo sena ir patikrinta draugė šei-
mų per daug skaudulius. Tis šis
šis bankute galima gauti visose
aplikose arba pas patį fabrikantą.
F. A. RICHTER & CO.
70-80 Washington Street, New York.

Jūsų pinigai turi būti pa-
dėti geroje saugioje val-
stijos bankoje

Second Security Bank
OF CHICAGO
Milwaukee avenue
Kamp. Western Ave.

3% ant Jūsų Pinigų

Atdara Penedėliai ir Subatoms
Atkarsai iki 5 valandai

Skoliname pinigų ant Namų

Persiučiamė pinigų į
Europą ir galima gauti
Laivokartes.

CH TEISIU MO

Dieninės ir Vakarinės Teisio
Klasos, 22 metų užtikrintas
pasiekimas. 1800 mokinių
šia mokykla užbaigė — 3
Metų Praktikos Kursai. Val-
džios egzaminacijos pareina
nuo 66% iki 100% mokinių.
Geriausio Kliaimtai — Kam-
bariai visam Mieste.

Visi kursai atdary Moterims

Rudeninis Terminas Atsi-
darys Rugsėjo 17-ą.

Priėmiamie dal Kolegijos, Teisio,
Medicinos, Dantų Gydyimo, Enžinie-
rystės, grūti juk. Norint dykal
Katalogo adresuokite: Chancellor J.
J. Tobias, 53 W. Jackson Blvd, Tel.
Wabash 5573.

KUN. KAZ. SKRYPKO.

Šiandien, 8 rugsėjo, Sv. Jurgio parapijos Detroite, Mich. klebonas kun. Kaz. Skrypkas linksmi mini 25 metų kunigavimo sukaktuvės.

Gerbiamas jubilatas gimė Lietuvoj, Kauno gub., Zagarės parap., 30 rugpjūčio 1869 m. Gimnaziją baigė Rygoje, o dvasišką seminariją — Kaune. Lietuvoje savo augšto pašaukimo priedermes pildė šiose parapijose: Vilkijoje, Vaškuose, Krakuiose, Kartenuose ir Anykščiuose. Į Ameriką atvyko 1904 m. Keletą metų klebonavęs Westvilleje, Ill. 1915 m. nuvyko Detroitą. Čia jo rūpesniu pastatyta graži. bažnyčia. Kun. Kaz. Skrypkas pasižymi geraširdingumu ir duosnumu, kaip tautos reikaluose, taip ir katalikų moksleivijos šelpime. Nežiūrint to, kad jau susilaukė 25 metų kunigavimo jubilėjaus, džiaugiasi gera sveikata.

ILGIAUSIŲ METŲ!

Sv. Jurgio bažnyčia Detroite, Mich., prie kurios pastatymo labai daug prisidėjo kun. Kaz. Skrypkas.

Dar apie Mokyklas.

Negalima nepaminti dar vienos įstaigos, kuri veikia labai pragaištingai čia Amerikoje. Tai įstaiga tai yra bedieviškos mokyklos. Socialistas, laisvamanis arba bedievis mokytojas, pasėjęs į vaiko širdį pragaištingą abejojimo sėklą. Toji sėkla ilgai išauga į bedievytės medį, o šis atneša bauriausio nedorumo vaisius. Tai pripažįsta jau net ir patys protingesnieji laisvamaniai. Dėja, pas mus vis dar atsiranda tokių gudragalių, kurie inkalbinėja žmonėms, būk bedieviška mokykla esanti visai nekenksminga. Mokytojas, girdi, mokas vaikus rašyti, skaityti, istorijos, aritmetikos ir tt., na o juk du kartų du, visados bus keturi ar tai mokys bedievis ar katalikas.

Tokie išvedžiojimai nevienam gali kartais apsukti galvą, bei ištikrųjų juos galima labai greit suklaidinti. Reikia žinoti, jog ir pradinėje mokykloje tebėra klausimų kur mokslas susiduria su tikėjimu. Tokius klausimus mokytojas bedievis tempia ant savo korpalo ir aiškina juos bedieviškai, tai viena. O antra, kiekvienas žmogus yra prigimimo palinkęs pasidalinti su kitais savo nuomonėmis, per tai ir bedievis mokytojas, sekdamas savo palinkimą dalijasi savo bedieviškomis pažiūromis su mokiniais, kurie jo klausia, jam tiki ir jį prisijūrinėja seką jo pėdomis. Tokios tai yra svarbiausios jaunimo vaikų ištvirkimo priežastis: — pametimas tikėjimo, nustojimas doros, ir užaugę tampa jie aršiausiais bedieviais. Tenka labai dažnai girdėti tėvus aimanuojančius: kad jų vaikai neklaus, negalima su jais susikalbėti, eina savais keliais; dar priduria: 5

V. Vincaitis.

SKAITYKIT IR PLATINKIT

"DRAUGA"

EATONIC

FOR YOUR STOMACH'S SAKE.
UŽMIRSK KAD TURI SKILVI.
Gaunamas visose valstijose.
Po kiekvienam valgiui imkite vieną o pamatysite, kad geriau jausitės.
Pradėkite šiandien!

—7 metus leidau mokslai, bet ką jie yra vertę šiandien žmonių ir Dievo akyse. Mielas brolau lietuvi katalike! Atmink tą, kad ne visos mokyklos yra naudingos — teikiančios tikrąjį apšvietos mokslą. Čia tai ir yra tėvų priedermė atskirti bedieviškas mokyklas nuo katalikiškų, kuriose mokyma tikrojo apšvietimo. Pastarosiose apart svietiško mokslo, išmokinama mylėti Dievą, Bažnyčią ir tėvynę—Lietuvą, ir pagaliaus gerbti savo tėvelius.

Tokiomis geriausiomis lietuvių vaikams mokyklomis Amerikoje yra parapijinės mokyklos. Šiose mokyklose mokytojauja kaip visiems žinoma, seseris—vienuolės, kurios kartu su svietišku mokslu išdėsto ir tikėjimo dalykus, ir tik vien šiose mokyklose lietuvių vaikai besimokindami nepames tikėjimo, neapleis mylėję Dievą ir artumą, klausis ir gerbs savo senyvus tėvelius, taipgi brangins savo tautystę, žinos Lietuvos istoriją, susipažins su Lietuvos praeitimi ir dabartimi, kuriems tas įkvėpia tautos meilę ir prie savo bočių žemės prisirišimą. Taigi gerbiamieji tėveliai atskirkime tikrąsias mokyklas nuo nedorųjų ir jei mes branginsim savo vaikučius, rūpinsimės taipogi jų ateitimi, tai leiskime juos į parapijines mokyklas, kurias užbaigę bus naudingi ne tik mums, bet žmonėms, Bažnyčiai ir tėvynei.

PRANEŠIMAS.

Šiuomi pranešame, kad "Draugo" Bendrovės šerininų specialis susirinkimas bus 9 dieną spalio, 1917, 2-ąją valandą po pietų "Draugo" bendrovės name, 1800 W. 46th St. Minėto susirinkimo tikslas bus bendras visų "Draugo" Bendrovės šerininų pasikalbėjimas apie padauginimą "Draugo" Bendrovės kapitalo nuo \$25,000.00 iki \$50,000.00 ir numatytą šerų kainos par value kiekvieno šero nuo \$25.00 ant \$10.00 už šerą.

Kun. A. Ežerskis, pirm.
J. J. Statkus, rašt,

NOTICE.

Notice is hereby given that a special meeting of the stockholders of the Draugas Pub. Co. will be held at 1800 W. 46th St., on the 9th day of October 1917 at the hour of 2 o'clock p. m. for the purpose of considering the voting upon the proposition to increase the capital stock of the said Draugas Publishing Company from \$25,000.00 to \$50,000.00 and also the proposition to decrease the par value of each share of stock from \$25.00 per share to \$10.00 per share.

Dated this 31st day of August, 1917.
Rev. A. Ežerskis, pres.
J. J. Statkus, sec'y.

Tel. Yards 1532

DR. J. KULIS

LIEUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.

3229 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas moterų ir vaikų.
Priėmimo Valandos: nuo 9 ryto iki 12; 2 iki 9. Nedėliomis: nuo 9 iki 2 po pietų; nuo 6 v. iki 8 v.

SENIAUSIAS IR DIDŽIAUSIAS VALSTIJINIS BANKAS

ANT BRIDGEPORTO

CENTRAL MANUFACTURING DISTRICT BANK

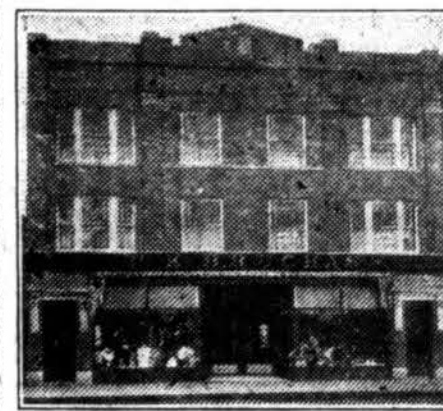
(A STATE BANK)

1112 W. 35th St. Tarpe Morgan ir Racine gat.
Kapitalas \$300,000.00 Turtas Viršina \$2,800,000.00

Čia yra laikomi Suvienujų Valstijų, Pačtų, Bankų, Paviето ir Miesto Valdybų pinigai. Direktorai šio banko yra kartu ir savininkais didelių dirbtuvų kaip Vice-Pres. ARMOUR & Co. Pres., ALBERT PICK & Co. Vice-Pres., CHICAGO JUNCTION geležkelio kompanijos ir daug kitų kompanijų priguli prie šios bankos. Banka moka 3 nuoš už padėtus pinigus. Duoda paskolas ant pirkimo ir budavojimo namu mieste Chicago. Siunčia pinigus į visas dalis pasaulio. Partraukia pinigus iš kitų bankų po visą Ameriką ir atlieka visokius bankinius reikalus.

Bankinės Valandos: nuo 9 ryto iki 4 po pietų SUBATOMIS nuo 9 ryto iki 1 po pietų. Teipgi SUBATOMIS nuo ŠESTOS iki DEVINTOS VALANDOS VAKARAIŠ YRĄ ATDARAS.
Tarnaujama visiems lygiu mandagumu ir rūpestingumu.
J. S. Czaikauskas,
Liet. Skyriuje.

P. K. BRUCHAS

Geriausia vieta pirkti Dėlmantus ir aukso žiedus aukso ir paausuoti laikrodėlius lenuogėlių lakety kolonėkų spūki ir tt. Musu Lietuviška krapuvė yra Viena iš didžiausių ir seniausių Chicagoje Musu tavalai yra tisingai gvarantuoti ir prekės pigesnės negu kitur.

P. K. BRUCHAS

3323 S. Halsted St.

CHICAGO

SKAITYKIT IR PLATINKIT

"DRAUGA"

GESO VARTOTOJAI TEMYKITE

The Peoples Gas Light & Coke Company šiuomi sutelkia du (2) mažesniu šviesos uždangaliu kiekvienam gaso vartotojui Chicago miesto, kuris visai pasiremia ant paplokščio liepsnos degintojo ir įdėdins jį dykai.

Meldžiame skaityti atidžiai nurodymus žemiau suteiktus ir pasinaudoti paaukavimu ir greitai įsigyti —

DYKAI Du MAŽESNIU Šviesos Uždangalu

Dešinėje rankos pusėje kiekvienos gaso bilos prisigijos ant rugpjūčio 10 d. 1917 ir paskiaus. Jus rasite kuponą užvardytą "To The Peoples Gas Light & Coke Co." Jeigu Jus neturite įkaitinų iki baltam šviesos uždangaliu arba elektros šviesų savo namuose, pasirašykite ant kuponu ant linijos pažymėtos X Nenuplėskite salin kuponu, tikrai pasirašykite ant jo ir jis ateis pas mus kuomet Jus mokėsite savo gaso bilą, kaip Jūsų aplikacija dėl dviejų mažesnių uždangaliu šviesų. Tuokart mes prisigysime ir įstatysime šviesas DYKAI — aprūpinsime, kaip paženklinimas sulig miesto įstatymo. Jus esate pilnai paremti ant paplokščio šviesos degintojo del apšvietimo.

THE PEOPLES GAS LIGHT & COKE CO.

Peoples Gas Building, Telephone Wabash 6000

REIKALINGA

Patyrusių, vedusių anglių mainerių j Missouri ruimings atramstyti machine-mainos, 4 pėdų gysla. Geros aplinkvės Pasitikėk pastovaus darbo. Krovimo mokėstis 61.1c. už toną. Waverly miesčiukas turi apie 800 gyventojų puikiose, sveikose aplinkvėse Mainos viena mylia toluoje nuo miesčiuko. Yra pirmos rusies gyvenami namai ant raudos, nekurioose namuose yra ir bėgantis vanduo, prieinamos kainos. Geros mokyklos.

Waverly Coal Company
WAVERLY, MISSOURI.

Šis paveikslėlis parodo Detroito Liet. Vyčių 79-tos kuopos nesenai suorganizuotą chorą kuris 8 rugsėjo rengia didelį koncertą gerb. kun. Kaz. Skrypkos pagerbimui.

TEVYNEI

Kur tie rubežiai, taip platus senovėj',
Musų senelių paženklininti krauju
Kur telėmino ir Vytauto šlovė?
Kur jo kareivių narsių sena gauja?
Jie ant kaimynų tvirtų viešpatavo,
Garbė įgijo, liuosybe kvėpavo;
Mės gi tą turtą, kur jie mums paliko
Nupirkta krauju, parduodam už dyka!...
Brangūs seneliai! jūs miegat kapuose,
Davę paveikslą taip gražų del musų!
Kas iš paveikslų? jūs mirkot kraujuose,
Mės nusišluostėme prakaitą jusų!
Drebam, prieš žėdą, kaip žemė, nutylam,
Ant neteisinių skriaudikų nekylam!
Kam mums prieš peilį statyti krutynę?

Niekinam tautą, parduodam tėvyne!
Tėviškė! Kam-gi, ant meilės užvirtą
Kaitini širdį? Vaikai mės ne tavo!
Tinka mums kapas! ant sprando užnertą
Velkame jungą — per atsargą savo!

Štai už degtinę, už rudą alutį,
(Ar už judosiams žadėtą medalį,
Tikrą parduodame savo broliutį, —
Kalam į pančius ir save, ir šalį!
Laikas, tėvyne, kape tau nutilti —
Zeminam vardą mės tavo po svietą,
Mirk-gi ant galo, pamesk kvailą viltį,
Kad musų širdį suminkštinsi kieta!...

Ne! nenutiksi! griaus tavo šaukimas!
Vis jį lietuvis, kaip varpa, girdės...
Uždegtas rinksis į būrius jaunimas:
Nauja karta naują darbą pradės!... Margalis.

D. E. McNEAL CO.

Apšvaršius gerai nupirko didelę bloką gero kauso stock'o iš MIDAS OIL CO.

Vienas iš didžiausių Karės Pirkimų iškrito po 10c. UŽ SERA Stebetina rekordą turi. Apie kokios 3 savaitės atgalios Midas Oil Co. tapo suorganizuota po Delaware Valstijos įstatais, vienoj iš geriausių dalių miesto Buffalo Creek Distrikte Kanasas.

Čia yra sena nepaprasto veiklumo. Viena iš geriausių vietų toje teritorijoje, pradėjo darba ant Tom Sheau, šuliniu — Rugsejo 1.

Telegramas atėjo nuo vietos Managieriaus Reed Stits. "Mes dabar jau esame ant 420 pėdų augimo, iš to galima spręsti kad šis šulinis ketina išduoti nepaprastą daugybę aliejaus ir kada Jūs skaitysite šį pagarsinimą tai Tom Sheau šulinis bus arti 800 pėdų žymės. Tas reiškia kad į dieną ar dvi vėlai šis šulinis pasižymės savo daugumą aliejaus Midas laukose.

Midas bus labai gyvai dirbama. Nepasivilkite siūnčiant savo užsakymus — apšvarstykite greitai. Laikas yra labai trumpas, turite pradėti veikti tuojau, del pilnų žinių rasykite arba telefonuokite.

Atsiminkite kad šis stock'as yra vertės \$1.00 — 20 pilnai užmokėti ir non assessable.

Midas Oil Co. nėra nei jokia apgavyse bet išdirbinas šulinių vienoj iš geriausių teritorijų.

Midas stock'as trumpų laikų pakils.

Sis gal bus paskutinė tokia progą gauti Midas stock'o už tokia kaina.

Begkite greitai ir gaukite vietas po 10c. už Sera, paimkite mūsų patarimą nes Jūs nekuomet negausite tokios progos gauti.

Midas Oil Co. stock'o. 10 c. aut dolerio, kuomet užtektinas skaitlis šių prenumaratų bus surinktos.

Prenumaratų knygos dabar atdaros mūsų ofise.

D. E. McNEAL CO.

Stocks & Bonds

134 SO. LASALLE STREET

Corn Exchange Bank Bldg.
Telefonas Main 2704
visuose skyriuose.

Dr. Vito Šokis

P. O. Box 761 Ft. Lupton, Col. Aug. 1915

Kun. Froegel rekomendavo man Kun. Koenig's Nerveine nuo Sv. Vito Šokio kaip geriausią vaistą ant kuo aš sirgau 3 mėnesius. 3 butelius Koenig's Nerveine ir dabar esu sveika ir galiu dirbti už gerą patairimą tariu ačiū.
Mrs. H. Feiertag
F. J. Schmidt, Mott N. Dak. rašo Sept. 1915—kad Koenig's Nerveine ji pagydė nuo Sv. Vitus Šokio nuo kurio jis kentėjo 2 metus. Jis užtat rekomenduoja visiems kurie serga.
John Glanman rašo iš W. Point, Miss kad jis turėjo dirbti labai sunkiai ant uko ir negalėjo rankų pajudinti. Jis vartojo tą vaistą ir putarią visiems ji vartoti.

Gerą knygą nuo Nervisų Ligo, ir sampeli siunčiame. Biedniems siunčiame dykai. Sutaisyta per Kun. Koenig-Eort Wayne Ind. 1876, o dabar per KOENIG MED. CO., Chicago, Ill. 62 W. Lake Str. arti Dearborn Pasiduoja visose valstijose už \$1.00, 6 buteliui už \$5.00.

PINKERT STATE BANK

4810 W. 22nd St.

CIGERO, ILL.

Prilame Savings

Account, Checking Account turime siungas geležines skrynius (vaudis). Fire Insurance, atliekame visus bankinius reikalus. Atdara kas vakara ir nedėlios rytai.

25% DISCOUNT ON TABLE LAMPS

Nepaprasta progą gauti didžiame pasirinkime gražiausio stiliaus Elektros Stalavų Lempų su

GRAŽIŲ STIKLŲ IR MOZAIKŲ UŽDANGALŲ.

Didelis apdovanojimas mūsų Vasarinio stock'o.

SILKINIŲ LEMPŲ UŽDANGALŲ

Ant Grindų Pastatomos ir ant stalo pastatomos gražios lempos. Taip pat turime labai gražių lempų uždangalus.

Apie Jų yra pakeičiamos šios lempos kurios kaina yra specialė.

REED LEMPA TIK TAI \$10.

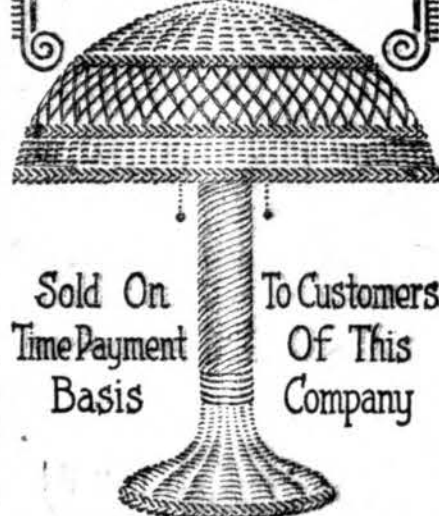
Pamatykite mūsų lempas ir aplankykite arčiausia krautuvis.

ELECTRIC SHOP

72 West Adams Street

Jackson and Michigan Blvd.

ALL PHONES: RANDOLPH 1280

Sold On Time Payment Basis To Customers Of This Company

Wm. D. McJannet Advertising Agency, Chicago 2829

PLATINKITE "DRAUGĄ"

Žmonių miegas dažnai yra pertraukiamas ačiu gazu admi nistracijai virškinimo traktuo se. Jausmas nū bereikalingo išputimo žmogų kankina, o plakimas širdies išbudina vi dunaktyje. Trinerio Ameriko ninis Karčiojo Vyno Elikasyras yra puikus vaistas, kuris pri dnoda sveiką miegą. Jis išva lo vidurius, prašalina susispietimą gazu ir sutaiso virškini mo sistemą. "Kuomet aš var toju Trinerio Amerikoninį Eli ksyra, aš puikiai jaučiuosi ir visi giria šį vaistą," — rašo ponija Anna Chalupka, New ark, N. J. Gegužės 15, 1917. Kaina \$1.00 aptiekose. Trine rio Linimentas yra būtina rei kalingas kiekvienoje šeimoje. Jis gelbsti nuo reumatizmo, neuralgijos, sutinimų; išsisu kinu; atnaujina nusiipusius muskulius ir kojas, etc. Kaina 25 ir 50c. aptiekose, krasa 35 ir 60 c. Jos. Triner, Manufac turing Chemist, 1333-1339 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

(Apgars.).
John D. Rockefeller ir Stan dard Oil Co. turi visa eilekompe tentiškų moterų priesakije. Karė yra priverstas moteris veikti ir jos bizniskam pasaulij ir industri joj savo gabumus.yra parode. Yra sakoma kad kitos aliejus kompanijos pradėjo labai temyti šių moterų veikimą.
Woman's Federal Oil Co. of American yra vienintelė korpore cija kuri daugiasis uždribs alie jaus biznise negy kita kompanija. Vienas senatorius sako prakal boje sakytoje Washingtono štai ką išsitarė: "nereikia mums dau giau visokių išvedžiojimų kad mo teris gali dirbti, jų darbai patys už save kalba, pavyzdin Woman's Federal Oil Co. of America". Ši nauja aliejaus korporacija apie ku ria senatorius mini tapo suorga nizuota gerai visiems žinomy mo terų. Jų pirmininkė yra Mrs. H. H. Honore, Jr. paeinanti iš vienos populiarišdamsių šeimynų. Chica goje. Šios moteris samdo žinovus kurie suranda turtingas aliejaus žemės. 1915 jos įsikorporavo po Valdžios įstatais District of Co lumbia su paranduotais tūkstan čiais akry geros aliejaus žemės Oklohomoj, Texas, Kansas ir Loui sianoj su kapitalu \$750,000.

MRS. H. H. HONORE, JR.

Apart to Mrs. H. H. Honore, Jr. yra administratiiviskoji pajie ga. Mrs. Elizabeth Doyle iš Shre veport La. ir Chicago ir Dr. E. N. Cogswell iš New York yra dvi vice-pirmininkės kurios labai veikia. Mrs. Elmer Burgess kuris vi sus finansus užžiuri. Miss Ella Faleh iš Chicago ir Miss Eurlia Truchhaft yra sekretoriaus assis tentas ir kasierius.
Tiktai reikia peržvelgti per var dus žemiaus paduotus ty moterų kurios jau yra prisidėję prie Wo man's Federal Oil Co. of Ameri ca yra kaipto National Advisory Council.

Mrs. Henrietta E. Cogswell, Joplin, Mo. Vice-President Missouri South ern Conference of Women and Child Labor. Originator Mother's Pension Measure. Mrs. Zella Rouse Thayer, Buf falo, N. Y. Member the Woman's Suffrage

Party of Buffalo Member the Bafflo Chapter U. S. D. A. R. Mrs. T. Oliver Foster, Shre veport, La. Owner and Operator Liberia Plantation.

Member D. A. R. Pelican Chap ter, Member U. D. C. Shreve port Chapter, Writer Human In terest Stories for "The New Or leans States".

Mrs. Genevieve Meeker, Atlan ta, Ga. Artist, Art Critic.

Mrs. Dora Earle, Chicago, Treas urer Republican Woman's As so ciation of Illinois, Illinois State State Secretary Fraternal Mystic Circle.

Mrs. K. R. Jagers, Hot Springs, Ark. Real Estate, Investments, Director Bird Bros. Oil Co., Shre veport, La.

Mrs. Harry B. Gilstrap, Chan dler, Okla. Member of Board of Education.

Mrs. Clarence O. Ludlow, Chi cago, Ill. Member of Republican Woman's Association.

Miss Mae Dunlea, Chicago, Pia nist and Linguist Charter Mem ber Irish Literary Society of Li verpool, England.

Miss C. LaMar, Dallas, Texas Publisher, Literature Secretary Regional Bond and Trust Co. Law Department, The Dallas Woman's Forum.

Mrs. Ethel M. Durfee Sales Ma nager, Woman's Federal Oil Co. First Vice-President Arche' Club Chairman, Conservation of the First District of the Illinois Fe deration Woman's Clubs Secre tary and Chairman Production the Dunes Pigeant Ass'n.

Prairie Club, Chicago Chapter D. A. R., Past Department Presi dent, Illinois Ladies of G. A. R. Past President, D. of V. Illinois.

Po gera priežiūra Woman's Fe deral Oil Co. of America jau mo ka dividendus nuo metų laiko savo užsidėjimo.

Moteris pradėjo eiti biznį taip kaip vyras ir pastrodo kad jos pa sekmingesnės savo darbuose negy vyrai.

Phone Yards 2721 DR. J. JONIKAITIS GYDAU VYRŲ, MOTERŲ IR VAIKŲ LIGAS 3315 S. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Jeigu Akiniai Reikalingi Ne laukyte Ilgiaus. Nes galite su laukti daug nesmagumu. Krei pkites pas:

K. NURKAITI, Opt. Dr.

1617 N. Robey St.

Milwaukee ir North av. Tel. Humbolt 4617

TAVO PINIGAI

turi būti tokioje vietoje kur jie bus saugiai padėti ir kur juos galima gauti kad tik nori.

Ši banka yra absoliutiškai saugi ir užsitarnauja Jusų pasitikėjimą. Nehavokite savo pinigų namuose, nes banka tai parankiausia vieta pinigams.

Pasidėkite savo pinigus čia ir gaukite 3 nuosimti ant savo pinigų.

MUSŲ TURTAS SUVIRŠ 7 MILIJONŲ DOLERŲ

Banką po Valstijos priežura

THE NATIONAL COAL CO. of Cambridge, Ohio.

REIKALAUJA 50 LIETUVIŲ KROVEJŲ

del savo Kasyklos No. 2, Bysville, O. Anglis yra 5 1/2 iki 7 pėdų gilumo, nesiranda geso, vandens nei skalos, geras stogas. Darbas ant visados, vyrai čia uždriba gerus pinigus. Geri namai, kuras dykai su labai pigia randa. Bažnyčios ir mokyk los arti. Ateikite pasirengę į darba, via B ir O arba kreipk ites prie Mr. Alfred Zala, 805 House Bldg. Pittsburgh, Pa.

"VYTIS,"

LIETUVOS VYČIŲ ORGANIZACIJOS ORGANAS PIRMUTINIS IR VIENATINIS ILLUSTRUOTAS JAUNIMO LAIKRASTIS AMERIKOJE.

Kasuoja metams \$1.50; pusmečiui 75c. Lietuvos Vyčių organa cijos nariams sklandamas už mėnesius mokėtis.

Adresas: "VYTIS" 1806 W. 46 St., Chicago, Ill.

Jei priitari jaunimo idėjoms, jo darbams — skaityk, pla tink ir remk ty idėjų išreiškėją — organą "VYTI". Jo uida viniu yra išbudinti Amerikos lietuvų jaunimą, užinteresuoti didžiomis idėjomis ir nukreipti jo domį link tėvynės Lietu vos reikalių.

TURIU DVI GALERIJAS Telephone Yards 3166

Z. K. URBANOWICZ

Fotografijų Įstaiga

Fotografijos Grupų, Vestuvių, Draugijų, Klubų ir Šeimynų Specializukumas. Nuimame Fotografijas vakarais ir negiediose dienos.

4852 South Ashland Avenue, Chicago, Ill.

LAIKAS VISIEMS PRIE ŠVIESOS

Jei trokšti įgyti tikrą šviesą, užsisakyk laikraštį

"ŠVIESA"

kurį skaitydamas pats apsisiviesi ir kitam galėsi prie šviesos parodyti kelią "ŠVIESA" rašo labai daug pamokinančio apie žmo gaus pažangumą.

"ŠVIESA" daugiausiai rupinasi išganingos blaivybės reikalais.

"ŠVIESA" kainuoja metams tik 50 centų.

Visokiais reikalais kreipkitės adresu:

"ŠVIESA",

46 Congress Ave., Waterbury, Conn.

MES geriname šį laikraštį savo skaitytojams.

TIE, kurie garsinasi mūsų laikrastyje, padeda mums gerinti jį del mūsų skai tytojų.

UŽTAT mes turime pirkti pas tuos, kurie garsinasi pas mus.

PADEKIME jiems gerinti jų biznį, užtat, kad jie pa deda mums.

Jeigu Jums reikia ką pirkti, vi suomet pirkite nuo tų, kurie gar sinasi mūsų laikrastyje.

Remkime tuos, kurie mus remia.

"TIKYBA ir DORA"

Laikraštis leidžiamas Kunigų Marijonų Chicagoje

eina du kartai mėnesį

Rašo apie tikėjimo dalykus, paduoda žinių iš katali kų visuomenės gyvenimo, duoda atsakymus į visokias užklaupus iš tikėjimo ir deros srities.

KAINA METAMS: \$1.00; vieno numerio -- 5c. Agentams už metinę prenumaratą duodame 30c., už pavienius numerius po 2c.

Adresas:

"TIKYBA IR DORA"

1631 W. North Ave. Chicago, Ill.

Kas nori gauti vieng numerį, turi atsiųsti 1c. kras o ženklėlį.

CHICAGOS ŽINIOS.

Šeštadienis, 8 rugsėjo.
Užgimimas Sv. Marijos Pa-
nos.

Sekmadienis, penkioliktas
po Sekminių, 9 rugsėjo. Sv.
Petro Klavero.

Pirmadienis, 10 rugsėjo.
Sv. Mykalojaus Tolentinie-
čio.

KUN. A. STANIUKYNAS
IŠVAŽIAVO KELIOMS
DIENOMS Į SHEBOY-
GANĄ.

Sv. Kazimiero vienuoly-
no garbus kapelionas kun.
Dr. A. Staniukynas neseniai
išvažiavo į Sheboyganą at-
laukyti "Draugo" redakto-
torių kun. prof. Pr. Bučį,
kuris pastaraisiais laikais
buvo susirgęs.

Kun. Staniukynas žada
sugrįžti Chicago atėinan-
čiame pirmadienį.

SIANDIEN BUK ATVA-
ŽIUOJĄ CHICAGON
KUN. F. KEMĖŠIS.

Šiomis dienomis kun. F.
Kemėšis pasitraukė nuo
"Darbininko" redagavimo
ir žada atvykti apsigyventi
Chicago prie Sv. Jurgio
bažnyčios (Bridgeporte).
"Darbininkas" No. 104
praneša, kad kun. F. Ke-
mėšis jau išvažiavo iš So.
Bostono. Taigi, pasižymė-
jusį svečių chiegiečiai greit
susilauks.

Nors tikrą žinių neturi-
me, bet girdėjome kalbant,
kad kun. F. Kemėšis atva-
žiuosias Chicago šandien,
— 8 rugsėjo.

MILŽINISKAS BAZARAS
DIEVO APVEIZDOS
PARAPIJOJE.

Nedėlioje, penedėlyje ir
seredoje jau buvo Dievo
Apveizdos parapijoje mil-
žiniskas bazaras, kokio dar
nebuvo ir kursai tesis ištisą
mėnesį nedėlios ir seredos
vakarais. Iš pareitų vaka-
rų galėjai daug ko inspu-
dingo apturėti ir pasinau-
doti daugeliu dalykais, ke-
lius galima išlošti bei lai-
mėti. Buvusieji trys vaka-
rai puikiai nusisekė ir žmo-
nės visi užganėdinti kaip
maloniais inspučiais,
kad viskas eina ant gero ir
parapijos naudai, taip ir pa-
sinaudojimai ką nors išloš-
ti. Didžiū pasiaukavimu
tame bazare darbuojasi, tu-
rėdamos savo skyrius, druz-
gijos: Lietuvos Vyčiai, Ma-
rijos Dukterų Sodulicija,
Apaštalytės ir Altorinė
draugijos, ALRKM S-gos
kuopa ir daug kitų. Visa
tai pasekmingai dedasi po
visų gerbiama klebono M.
Krušo priežiūra ir vadovys-
tės; jis tai nenuilstančiai dar-
buojasi parapijos naudai au-
kodamas visas savo spēkas,
už ką parapijonis jį gerbia
ir turi didį prie jo prisiriši-
mą.

Stocks ir Bonds Perkami ir Parduo-
jami veikiančios darbas, Andrews & Co.,
105 S. La Salle st., uždėta 1900 m.

Tie, kurie dar nebuvę ant
to bazaro, lai ateina, o ne-
sigailės. Daug įvairumų
pamatys, malonių inspučijų
apturės, ne tik pasinaudo-
dami del saves, ką nors išlo-
šiant arba laimėjant, bet
tuo pačiu sykiu prigelbs-
tant parapijai, iš ko Dievui
garbė ir Bažnyčiai nauda.

Tad gi nepamirškite ne-
dėlios ir seredos vakarų,
skaitlingai pribunant į mil-
žinišką Apveizdos Dievo pa-
rapijos bazarą, o ištikrųjų
nesigailėsite.

Samata.

"DRAUGO" UŽVEIZDA
KUN. KLORIS JAU
SUGRĮŽO.

Pirmadienį išvažiavęs į
Notre Dame dienraščio
"Draugo" užveizda (mana-
ger) kun. Kloris vakar jau
sugrįžo Chicago.

Kun. Kloris draug su ki-
tais Chicago lietuviais ku-
nigais važinėjo į rekolekci-
jas.

LIET. VYČIŲ CHICAGOS
APSKRIČIO SUSI-
RINKIMAS.

Ivyks sekmadienį, rug-
sėjo 9 dieną, 2-ą v. po pie-
tų. Dievo Apveizdos parap.
svetainėje (18-ta ir Union
gatv.).
Šis susirinkimas bus labai
svarbus. Bus apkalbama
V-jo Seimo nutarimai ir
daugybės savųjų reikalų
svarstoma. Kuopos siūski-
te kuodaugiasia delegatų!
Apskričio Valdyba.

LIET. DARB. SAJUNGOS
KUOPOMS.

Liet. Darbininkų Sajun-
gos Apskričio susirinkimas
atsibūs panedėlio vakare, 10
d. rugsėjo, 7:30 val., Sv.
Jurgio parap svetainėje 32-
ros ir Auburn Ave ant 3-čjų
luby.

Visos kuopos malonėkite
prisiųsti savo delegatus, nes
daug svarbių dalykų yra
apsvarstyti.

M. L. Gurinskaitė,
L. D. S. Apskr. rašt.

WEST SIDE.

Lietuvos Vyčių 24 kp. tu-
rėjo savo susirinkimą 29 d.
rugpjūčio kurin atsilankė
gerokas burys narių. Lai-
mėjimų komisija pranešė,
kad pianas teko p. J. Nau-
jalini, 4 kp. nariui. Rink-
ta buvo taip gi komisija,
kuriai pavesta užkviesti ki-
tas kuopas ant rengiamo va-
karo 9 d. rugsėjo. Toliaus
tartinasi apie svetainę susi-
rinkimams, nes pastaroji li-
kosi padalyta į du kambari-
us del mokyklos parapi-
jos ir tuojaus likosi praneš-
ta, kad svetainė yra paim-
ta pas p. Meldažį. Čia tuo-
jaus nutarta ir persikelti į
nauja vieta. Taip gi kvie-
čiame visus atsilankyti
į rengiamą vakarą 9 rugsė-
jo į p. Meldažio svetainę,
2244 W. 23 Pl.

J. Cibulskis.

PASKELBIMAI
"DRAUGO" ATNEŠA
GERĄ PELNĄ.

TOWN OF LAKE.

Puikus vakaras.

Panedėlyje, rugsėjo 10 d.
š. m. L. Darbininkų S-gos
kuopa rengia labai gražų
vakarą, kuris atsibūs Sv.
Kryžiaus parap. svetainėje.
Programas pasak rengėjų
busias įvairus, su vaidini-
mu: "Baisus Sapnas," sa-
kys prakalbas. Panelės pa-
deklemuos gražių eilių ir tt.
Vietos lietuviai ir lietuvai-
tės visi nueikime pažūrėti
minėto vakaro. Pradžia
7:30 val. vakare. Įžanga
regis 10—15c. ypatai.

Darbininkas V. S.

CHICAGOS MOKSLEI-
VIŲ APSKRIČIO
SUSIRINKIMAS.

Nedėlioje, 9 rugsėjo, 4 v.
po pietų, North Sidėje, Sv.
Mykolo parapijos svetainė-
je (1644 Wabansia Ave)
bus Chicago moksleivių
apskričio susirinkimas.

Į šį susirinkimą kviečia-
me visus Chicago lietuvių
moksleivius katalikus, neat-
sižvelgiant prie kokios kuo-
pos kas priguli.

Vienas svarbiausių daly-
kų apsvartimui bus Chica-
gos Moksleivių bendrabučio
inrengimas, kuriame moks-
leiviai galėtų pigiau pragy-
venti, ir turėti tinkamesnes
sąlygas delei mokymosi.

Todel visi čionykščiai mo-
ksleiviai malonėkite susiri-
nkinti viršminėton vieton 4
val. po pietų.

ALRKMS. Centr. valdyba,
Pirm. P. Juras,
Pagelb. V. Stulpinas.

TOWN OF LAKE.

Iš Liet. Vyčių 13-tos kuopos
veikimo.

Ši kuopa yra nutarusi su-
rengti milžiniską prakal-
bas. Jos įvyks Sv. Kry-
žiaus parap. svetainėje.
Prakalbų diena paskirta 9
d. rugsėjo mėn. 1917 m.

Kalbėtojai žada buti Chi-
cagos moksleiviai: J. Skryp-
ko, P. Juras ir kiti.

Tose prakalbose bus daug
dalykų aiškinama, ypatin-
gai apie Liet. Vyčius ir
spaudą. Bus proga paklau-
syti ir pašaliniams žmo-
nėms.

Programas bus labai įdo-
mus, susidedantis iš įvairių
pamarginimų.

Nutarta 13-tos kuopos L.
Vyčių, kad užprašyti taipo-
gi apeliokės Chicago vy-
čius ant to vakaro.

Labai malonu pranešti,
kad Town of Lakečiai vy-
čiai pradėjo darbuotis. Ne
tik turi vasarinius kursus,
bet ir kitais dalykais užsi-
ima, prakalbos yra reika-
lingos kaip vyčiams taip ir
pašaliniams žmonėms.

Iš kalno yra prašoma ki-
tų kuopų vyčiai nerenkti
tų kuopų vyčiai atsilankyti
ant mūsų prakalbų ir t.t.

Upis.

Nusipirk 8% garantuotas Bonds sau
namų su pirmu mortgage ant geriaus-
ia būstų, užk. rasykite: Illinois
Securities Co., 526 Westminster Bldg.
Telefona 7851.

PAJIESKOJIMAI

Pajieskau savo sesers Juonos Pund-
naitės, Kauno gub. Raseinių pav.,
Kaltininių volasties. Pirmaus gy-
veno apie penkis metus Chicago, Ill.
Aš noriu matyti groičiausia arba kas
kitas pranešė, kad aš esu labai
sunkiaiame kalėjime uždarytas esmų
nekaltais, mane pripažista už kaltą,
o dabar prašau visų lietuvių pagal-
bos, aš noriu gauti žmogų kad už
mane persiųktų prie sūdo, neturį
žmogaus.

Prašau labai pakamelti paduoti to
viską į lietuvišką gazetą tuojaus. Ar
pats ar kitas.

PETRAS PUNDINAS,
% Jacob M. Hermann
KENOSHA, WIS.

Pajieskau vargonininko, kurs kartu
būtų ir priėmėtoja Bažnyčios. Mel-
džių kreipis:
KUN. P. VANAGAS,
425 Lafayette St., Utica, N. Y.

Pajieskau savo vyro Jurgio Virpa-
naskio apie 35 metų senumo 6 pėdų
auščio, sveria apie 200 svarų, turi
tamsius plaukus, rudas akys. Kokis
mano patikimas patikis manui su
5 valkais, mažausis vieno, mėnesio.
Jis su saviu išsivežė dvi mergaites
vieną 8 metų kita 4 metų, esu di-
džiausiam varge, kas apie di žinote
malonėkite pranešti sekančiu adresu:
MARIJONA VIRPACINSKIENI
11346 S. Throop St., Chicago, Ill.

REIKALINGA.

Pardavėjas — Aš ieškau gero
Lietuvio kuris dirbtų mano ofisą. —
įdarbis neapibrėžiamas — pamaty-
kite mane:
E. W. ST. CHARLES,
1306 North American Bldg.

Reikalinga mergina ar moteris
prie namų darbo, mažų šeiminų.
Geras užmokesnis. Atsiųskite pas:
P. K. BRUCZAS,
3323 So. Halsted.
Tel. Drover 9687.

Reikalingas vyrams kuris norėtų
dirbti šėšias valandas į dieną gali pa-
rašyti geras pinigų atsiųskite:
23 Continental & Commercial Bank
Building.
Subato: nuo 1 iki 6 val. vakare.

EXTRA.

Jauka pora pabrėžia pasaukinti
savo puikius, beveik naujus rakun-
dus už retai pigią kainą, \$160.00 se-
ktyčios setas, tikros skuros už \$35.
Vėliausios mados valgomos ir mie-
gamojo kambario rakundus, 2 puik-
ių divonų, davenport, taipgi \$525
pienu su 25 m. garantacija už \$115 ir
\$225 Vetrota su brangiais rekordais
už \$60.00. Šis yra retas pigumas ir
jums apimkite patirtį, nežinanti kur
jūs gyvenat. Viskas vartota vos 9
savaites. Parsiduoda taipgi po vie-
nų. Atsiųskite tuojaus. Gyvenimo
vieta: 1922 So. Kedzie Ave., arti 22-
ros gtv., Chicago, Ill.

ANT PARDAVIMO.

Ant pardavimo 3534 Parnell Ave.,
gražus namas, šėšis pagyvenimui.
Kas greitisis tą geresni, atsiū-
kite:
VICTOR A. G. MURIEL
19 S. La Salle St., Room 824.

ANT RANDOS.

Aš turiu 30 kambarių — gražiai
įstatyti, patogioji vietoj. Kviečiu vi-
sus savo draugus ir pažįstamus, ku-
diems prisidėtų atsilankyti į Chicago,
ad pas mane gaus patarimą, ge-
riausią. Kambarių kaina nuo \$3.50
iki \$7.00 mėnesį.
ANDRIUS POSKA,
1267 Milwaukee ave.

Brighton Parko Išdalimo
AGENTURA

Mes sulaukstome paskelbimus, su-
dedame į konvertus ir išsiunčiame
arba išdaliname juos tarp žmonių.
Dant kokių nors paskelbimus
kreipkitės paduoti adresu:
BRIGHTON PARK DISTRIBUTING
AGENCY
4550 So. Fairfield Ave., Chicago, Ill.

SAUGESNIO
BANKO NERA

už Lietuvos Valstijini Banką —
UNIVERSAL STATE BANK —
nes yra po valstijos valdžios
supervizija ir po nuolatine už-
žiūra 15 gabių ir ištikimų di-
rektorų ir pėkčių patyrusių
Banko valdininkų.

KAPITALAS IR PERVIRŠIS
\$225,000.00

Indija, jog bankas yra sutver-
tas ant tvirtų finansinių pama-
tų. Banko turtais jau siekia
virš pusės milijono dolerių ir
kasdien nuolatini žymiai auga.
Šiame banke gausi savo pin-
gius ant kožno pareikavimu.
Bankas yra atidaras Utenininko,
Ketogeto ir Subatos vakarais
iki 8:20 val. vakarų, o kitom
dienom iki 5 val. po pietų. Bū-
tinės skrynelės \$3.00 metams.

UNIVERSAL
STATE BANK
3252 SO. HALSTED ST.
Kampus 3345as gat. at
CHICAGO, ILL.

ATKREIPKIT ATIDA

Lietuviai Del Jusų Gero, Kur Jus Turėsite
Didelę Pagelbą ir Didelę Pelną.

Pirkite šėrus didžiausios Lietuvių Korporacijos A-
merikoje kuri yra inkorporuota ant \$100,000.00, po Val-
džios priežiūra vardu

LIBERTY LAND and
INVESTMENT CO.

Dabar šėrai parsiduoda po \$10.00, už trumpo laiko
bus kelis kartus brangesni.

Korporacija turi užėmus 10,000, akery geriausios
žemės Wisconsin, kuria išdalys ant farmų ir pardavos
Lietuviams ant lengvų išmokėjimų. Budavos budinkus,
supirks visokius įrankius ir duos visokius nurodymus
kokie yra reikalingi ant farmų gyvenantiems. Miestuose
pirks subdivizinus, pardavos lotais, budavos namus ir
parduos žmonėms su mažais imokėjimais. Mainys namus
ant farmų, farmas ant namų ir taip-kaip kas reikalaus.
Duos visokias paskolas ant "Real Estate" be jokio ko-
mišeno ir kitokių daug pagelbų duos Lietuviams, minė-
ta Korporacija.

KIEKVIENO LIETUVIO YRA PAREIGA PRI-
GULETI PRIE VIRŠ MINĖTOS KORPORACIJOS
IS KURIOS JUS GAUSITE VISOKIAS PAGELBAS
IR APART TO AUGANT KORPORACIJOS TURUI
IR AUGS JUSŲ ŠĖRŲ KAINA.

TUKSTANČIAI LIETUVIŲ SUPRASDAMI
SVARBĄ ŠITOS KORPORACIJOS PERKA ŠĖRUS
LABAI SMARKIAI, TIKIMĖS, KAD TRUMPAME
LAIKE BUS VISI ŠĖRAI ISPARDUOTI.

Už taigi nieko nelaukdami kreipkitės į Korporaci-
jos Ofisą, dėl platesnių paaiškinimų, o toliau gyvenan-
tieji iškirpkitė žemiau padėtą iškarpą ir prisiųskite į
Korporacijos ofisą.

Su pagarbą,

Liberty Land & Investment Company
4616 So. Western Ave.
Chicago, Illinois

MELDŽIAM ŠITĄ ISKIRPTI IR PRISIŪSTI
Liberty Land & Investment Co.
4616 So. Western Ave., Chicago, Ill.

GERBIAMIEJI:
Prisiųskite jums "money order" ant .....
(kiek sumos. Pilna užmokesis) už ..... (kiek šėrų)
Priėmė pinigų, tuojaus prisiųskite ant mano vardo
Pilnas vardas .....
Adresas .....
Miestas .....
Steilas .....

PRANESIMAS CICEROS
"Draugo" skaitytojams, kam iš
Ciceros "Draugo" skaitytojams
neprisitačius vaikams teisingai kogną
dieną "Draugą", tai meldžiū atsi-
sautki pas mane, o aš stengsiuosi
pataisyti.
J. MOZERIS,
1430 S. 49th Ave., Cicero, Ill.

Parsiduoda grosernė ir buče-
nė, už labai pigią kainą. Savini-
kas turi už perkęs, išvažiuoja ant
ukės. Labai puikioji vietoj tarpe
lietuvių biznierių, ir lietuviams ap-
gyventoj vietoj. Kas pirmesnis
tas geresnis.

KARAL. LIUTKEVIČIUS
804 Market St., De Kalb, Ill.

P. Bernotavičius H. M. Shamont
THE ELECTRIC SHOP
1641 W. 47th St.
Tel. Drover 5832

Atliekame visokių elektrikos
darbų pigiaus geriaus ir grei-
čiaus, nega kiti. Savedam elec-
tros dratus į namus; gėso ir
elektros lempas. Taisome mo-
torus, fanus ir visokius daly-
kus susijusius su Elekrika.
Reikale suteikiame patarimą
ir apkalnojamė darbą.

Telefona McKinley 6764
Dr. A. K. RUTKAUSKAS
Gydo visokias Ligas
3467 So. Western Blvd. Kampos W. 21 gatvės

Dr. POVILAS ŽILVITIS
Lietuvis Gydytojas ir
Chirurgas,
3203 S. Halsted St., Chicago
Tel. Drover 7179

Tel. Drover 7042
Dr. C. Z. Vezelis
LIETUVIS DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak.
Nedėliomis pagal sutarimą.
4712 So. Ashland Ave.
arti 47-tos gatvės

JOSEPH C. WOLON
LIETUVIS ADVOKATAS
Kamb. 324 National Life Bldg.
29 So. LaSalle St.
Vakara 1566 Milwaukee Ave.
Central 6390
Residence Humboldt St.
CHICAGO, ILL.

THE JOHN MARSHAL
Law
Pan. Ser. Pėt. Vakara 15
Uždėta 1899

School Teisių Kursai
Augstesnis Mok. Kursai
KURSAI MILITARISKOSE TEISESE
Rudeninis Terminas prasidės Ser. 12.
Norint Katalogo ir kitų žinių.
"Studija apie Teises". Atvažiokite ar
ba parašykite Edward P. Lee, Dean
Room 209 — 36 N. Dearborn St.,
Chicago.
Telefona Central 4669 Ofisais atda-
ras dienomis ir vakarais.

NUSIPIRK MOSTIES

Tai BUSI GRAŽUSI! Ją išdir-
ba Mentholatum Co. Prieš eisiant
gult ištepk veidą mostie po ke-
is vakarus, o padarys veidą tyru
ir skaisčių baltu. Toji mostis
išima plėmus raudonus, jaudūs ar-
ba šlakus ir prashalina visokius
spuogus nuo veido. Kaina dėžū-
tės 50c, ir \$1.00. Pinigus galit
siųsti ir stampomis.
J. RIMKUS,
P. O. Box 36, Holbrook, Mass.

BANKES' COFFEE
The Best
26 a lb.
GARBĖ SAITOS KAVA 19c
Visur parduodama po 28c ir
po 30c

SVIESTAS Išsėdusio 45c	RYZIAI orientuoti, rafinu- ti, vertė, per- kėdėdė 8c	COCOA Gėrėdusio Banko, sugyčiu su bunt koka, 1-3 kv.	Puikus Stalavas Sviestas 42c

PIRMU NEGU PIKSI GAUK MUSU KAINAS
Ant Durg, Lentų Remų ir Stipriais Penlėms
CARR BROS. WRECKING CO.
3003-3039 S. HALSTED ST., CHICAGO

\$125, \$40, \$20. DEL TAVES
Kontestas prasidės nuo 1 Rugsėjo
ir tesis iki 1 Gruodžio 1917m.
SKAITYK SU ATIDA.

Kad geriaus susipažintu visuomenė su mūsų Ra-
kandų Krautuvė, mes duosime Didelės Dovanas tam,
kuris iš mūsų krautuvės išpirks daugiausiai rakandų.
Gaus 1 (3 šmūtų) skurini setą vertės \$125.00; antras
gaus divoną \$40.00 vertės; trečias komodą \$20.00 vertės.
Čia yra proga kiekvienam ką nors laimėti tik rei-
kia noro.

PASARGA: Kiekvienas, kuris pirks mūsų krautuvės nepamir-
škite pasiimti "receipt", nes su šiais "receiptais" laimėsite vieną
iš jų paskirti dalykų.
Atėkite į mūsų krautuvę ir persitirinkite, nes mūsų kainos
yra dabar numatintos. Mes patarnaujame ir greitai pristatome.

BALNIS & PUNDINAS
4536 So. Paulina St.
Chicago, Ill.
Tel. Drover 3774.